

Handläggare
Anders Håkansson

Till
Äldrenämnden
den 26 januari 2021

Telefon: 08-508 36 208

Verksamhetsplan 2021 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden fastställer verksamhetsplan och budget 2021 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden redovisar omslutningsförändringar om 3,2 mnkr till kommunstyrelsen.

Patric Rylander

Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Inledning	4
Konsekvenser av covid-19-pandemin	7
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	8
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	9
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	9
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	11
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	11
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	14
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	23
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	23
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	24
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	24
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	25
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	26
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	27
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	27
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	28
Redovisning av ekonomi	36
Nämndens ekonomiska förutsättningar	36
Investeringar	38
Försäljningar av anläggningstillgångar	38
Resultatenheter	38
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	38
Budgetjusteringar	38
Omslutningsförändringar.....	38
Medel för lokaländamål.....	38
Övriga ekonomiska redovisningar.....	39

Särskilda redovisningar	39
Agenda 2030	39
Systematiskt kvalitetsarbete	40
Övrigt.....	41

Bilagor

Bilaga 1: ALD 2020-670 - Bilaga 1 - ÄN Blankettset VP2021

Bilaga 2: ALD 2020-670 - Bilaga 2 - Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 3: ALD 2020-670 - Bilaga 3 - System för intern kontroll 2021

Bilaga 4: ALD 2020-670 - Bilaga 4 - Kompetensförsörjningsplan 2021-2023

Bilaga 5: ALD 2020-670 - Bilaga 5 - Inspektionsplan 2021

Inledning

Bakgrund

Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning ska samtliga nämnder upprätta en verksamhetsplan för det kommande året, med utgångspunkt från den budget som kommunfullmäktige fastställt. Kommunfullmäktige har beslutat att tilldela äldrenämnden 218,2 mnkr netto för 2021 års verksamhet vilket är en ökning om 23,2 mnkr i jämförelse med 2020.

För att kommunstyrelsen ska kunna följa upp och granska nämndernas verksamhetsplaner har stadsledningskontoret utfärdat anvisningar som nämnderna ska följa vid utformningen av verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen riktas därmed till både äldrenämnden och kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktiges budget är stadens övergripande styrdokument för verksamhetsåret. Kommunfullmäktige har i budget 2021 fastställt tre övergripande inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Kommunfullmäktige har också formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet. Indikatorer har fastställts som ska följas upp under året och specifika aktiviteter har angetts som ska genomföras för att säkerställa att målen nås. Äldrenämnden ska därför i sin verksamhetsplan, utifrån kommunfullmäktiges mål, ange egna mål för respektive verksamhetsområde och årsmål för indikatorerna. Därutöver har nämnden möjlighet att ange egna indikatorer och aktiviteter.

I kommunfullmäktiges budget för 2021 anges en rad direktiv som är gemensamma för samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Dessa direktiv berör i varierande grad äldreförvaltningens verksamhet. Förvaltningen har valt att integrera de direktiv som berör förvaltningen under respektive mål för verksamhetsområdet enligt den målstruktur som kommunfullmäktige beslutat om. Ett antal av dessa gemensamma direktiv är konkreta och har en självklar måltillhörighet. Andra direktiv är gemensamma för det arbete som äldreförvaltningen utför och har inte samma specifika måltillhörighet utan fördelas över flera mål.

Sammanfattning

Äldreförvaltningens organisation

Äldreförvaltningens organisation består av tre avdelningar, Stockholms Trygghetsjour, avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor och administrativa avdelningen. Från den 1 februari tillkommer enheten för kommunikation, omvärld och beredskap. Sammanlagt arbetar drygt 140 medarbetare inom förvaltningen varav närmare 90 personer inom Stockholms Trygghetsjour.

Äldrenämnden ansvarar, tillsammans med kommunstyrelsen, för beredning av underlag i strategiska frågor såsom riktlinjer, principer, policydokument, planering av vård- och omsorgsboenden samt att främja innovation och utveckling inom äldreomsorgen.

Äldrenämnden ansvarar vidare för upphandling och avtalsförvaltning av privata utförare inom hemtjänst, vård- och omsorgsboende, korttidsboende och dagverksamhet. I uppdraget från kommunfullmäktige ingår att samordna uppföljningen av verksamheter oavsett regiform liksom att genomföra stadsövergripande inspektioner, kvalitetsobservationer, samt sammanställa, analysera och redovisa äldreomsorgens samlade resultat, oavsett regiform.

Stockholms Trygghetsjour bedriver en kommunövergripande dygnet runt verksamhet med ansvar för köhantering till särskilda boenden, biståndsbedömning och arbetsledning under jourtid samt hantering av larm och larmmottagning dygnet runt. Från och med 1 januari 2021 kommer Stockholms Trygghetsjour ansvara för förmedling av platser på korttidsboende.

Konsekvenser av covid-19 pandemin

Covid-19-pandemin hade stor påverkan på äldreförvaltningens arbete under 2020. En del projekt och utbildningar var inte möjliga att genomföra på grund av pandemin, samtidigt som många andra uppdrag och ansvar tillkom. Pandemin förväntas påverka äldreförvaltningens arbete även under året som kommer. Detta beskrivs närmare under rubriken "Konsekvenser av covid-19-pandemin".

En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen kommer att följa upp stadens äldreomsorg under året. Detta görs bland annat genom verksamhetsuppföljningen och samordningen av kvalitetsuppföljningen på individnivå. Det görs även genom det arbetet som förvaltningens inspektörer och kvalitetsobservatörer utför.

Under förutsättning att beslut tas i kommunfullmäktige under 2021 kommer äldreförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna att implementera de nya riktlinjerna för biståndsbedömning. Biståndsbedömningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt, vilket förvaltningen kommer att följa upp.

Förmedlingen av korttidsplatser kommer att centraliseras från och med 2021. Genom effektiv köhantering ska beläggningsgraden vara hög, behovet av avlastning för anhöriga mötas upp

och ge en överblick över stadens gemensamma resurser av korttidsvård.

Inom äldreomsorgen är mat och måltider även fortsättningsvis en central fråga. Mat- och måltidshandboken ska lanseras genom uppstarts- och inspirationsmöten kring måltidsupplevelsen. Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter och utökas med 3,0 mnkr för 2021.

För att Stockholm ska vara en trygg och säker stad ska förvaltningen bland annat arbeta med brott mot äldre och våld i nära relationer.

Andra prioriterade områden under 2021 kommer bland annat att vara den fortsatta implementeringen av ramtiden, översynen av arbetsmiljön inom hemtjänsten, digitalisering, bryta äldres sociala isolering samt hälso- och sjukvårdsfrågor.

Inom äldreomsorgen är mat och måltider även fortsättningsvis en central fråga. Mat- och måltidspolicyn ska lanseras genom uppstarts- och inspirationsmöten kring måltidsupplevelsen. Projektet Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter och utökas med 3,0 mnkr för 2021.

För att Stockholm ska vara en trygg och säker stad ska förvaltningen bland annat arbeta med brott mot äldre och våld i nära relationer.

Andra prioriterade områden under 2021 kommer bland annat att vara den fortsatta implementeringen av ramtiden, arbetsmiljön inom hemtjänsten samt hälso- och sjukvårdsfrågor.

En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Syftet är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå och fokus är att möta den kommande efterfrågan av särskilda boenden för äldre.

Förvaltningen inhandlar i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen följer stadens resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter. Vidare hyrs moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge och dokument hanteras i möjligaste mån digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning. Under 2020 bytte äldreförvaltningen ut samtliga bilar till miljöbilar vilka hyrs enligt stadens avtal på området.

Satsningen på ungdomsbesök ska bidra till att minska ensamheten på vård- och omsorgsboende och det utvecklade arbetssättet med att kunna erbjuda distansbesök under pandemin kommer att fortsätta. Äldreförvaltningen kommer i samverkan med idrottsförvaltningen motivera äldre att delta i riktade och hälsoförebyggande aktiviteter.

En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm ska vara en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden genom en kostnadseffektiv verksamhet men också genom att medverka i det innovationsarbete som pågår inom äldreomsorgen.

Äldreförvaltningen ska vidare bidra till att stärka kompetensen bland medarbetarna inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom de grundutbildningar som genomförs för att verksamheten ska kunna hålla en hög kvalitet. Arbetet med de språkstödande insatserna

kommer att öka under året med hjälp av satsningen om 4,0 mnkr i budgeten för 2021. Andra satsningar inom utbildningsområdet är att ett introduktionsprogram för medarbetare ska tas fram och regeringens satsning på äldreomsorgslyftet.

Äldreförvaltningen leder införandet av Smarta lås vilket förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Stockholms Trygghetsjour ska under året implementera ett nytt larmmottagningssystem som ska möta upp nutida och framtida krav på välfärdsteknik. Vidare kommer en pilot inom digital natttillsyn att genomföras under året med målet att gå vidare med ett bredare införande.

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö och ett arbetsklimat präglad av tillit och öppenhet.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Covid-19-pandemin hade stor påverkan på äldreförvaltningens arbete under 2020. En del projekt och utbildningar var inte möjliga att genomföra på grund av pandemin, samtidigt som många andra uppdrag och ansvar tillkom. Pandemin förväntas påverka äldreförvaltningens arbete även under året som kommer.

Äldreomsorgen och målgruppen äldre

Äldre har drabbats hårt av pandemin. Av de som avlidit eller blivit allvarligt sjuka i covid-19 är många över 70 år. Pandemin har också begränsat äldre människors liv, ibland genom beslut fattade av staden. Äldreförvaltningen har tagit fram underlag till många beslut som krisledningsnämnden och den centrala krisledningen fattat om äldreomsorgen. Det handlar till exempel om besöksstopp på särskilda boenden, stopp för flytt mellan boenden och om stängda mötesplatser. I dagsläget går det inte att säga om andra eller liknande åtgärder kommer att införas under året, och hur länge rutiner och arbetssätt behöver finnas kvar.

Äldreförvaltningen har i uppdrag att arbeta aktivt med frågan om hur social isolering och ofrivillig ensamhet bland äldre kan minska. Pandemin försvårar det arbetet och så länge den pågår kan stadens verksamheter behöva använda andra metoder för att minska social isolering.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna för pandemin uppgick för äldreförvaltningen till 0,6 mnkr för 2020 års sju första månader. I huvudsak handlar det om merkostnader i form av större inköp av hygienmaterial och ökade vikariekostnader. Dock har befintlig personal lagt ned mycket tid på framför allt informationsinsatser kring pandemin, även om detta inte inneburit merkostnader för förvaltningen. En del av äldreförvaltningens verksamhet har under pandemin inte varit möjlig att utföra som planerat vilket under 2020 har inneburit vissa överskott. Om pandemin fortsätter under 2021 är det troligt att en liknande påverkan på förvaltningen ekonomi kommer att uppstå.

Utbildning

I mars 2020 beslutade äldreförvaltningen att avbryta alla utbildningar för att undvika smittspridning och för att äldreomsorgens medarbetare skulle kunna återgå till ordinarie arbete. Under hösten gavs sedan vissa utbildningar och föreläsningar i digital form, medan

andra ställdes in. Äldreförvaltningen räknar med att göra digitala utbildningsinsatser även i år. Utbildningarna till undersköterska och vårdbiträde ges under 2021 genom äldreomsorgslyftet, och inte av äldreförvaltningen. Men även formerna för dessa utbildningar kan påverkas av pandemins utveckling och eventuella restriktioner.

För att öka följsamheten till basala hygienrutiner har äldreförvaltningen tagit fram en modell för verksamhetsförlagd hygienutbildning. I utbildningen tränar medarbetarna i mindre grupper på att tvätta och desinfektera händerna samt att ta på och av skyddsutrustning. Utbildningen ges även 2021 och även utbildning inom andra relevanta områden kommer att tas fram och erbjudas medarbetarna.

Digitaliseringsprojekt

Under pandemin har det varit svårt att genomföra digitaliseringsprojekt som kräver besök av andra än omsorgspersonal i den enskildes hem i ordinärt boende eller på ett särskilt boende. En testpilot med sängsensorer på servicehus fick avbrytas under 2020 och planeras starta igen i år förutsatt att restriktionerna lättas.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården har varit hårt pressad under covid-19-pandemin. Äldreförvaltningen har fått flera budgetuppdrag som handlar om att stärka stadens hälso- och sjukvårdsarbete och att utveckla samverkan med Region Stockholm för att säkerställa vård av god kvalitet samt dra lärdomar av arbetet med att hantera covid-19. Dessa uppdrag kan påverkas av lärdomar både från pågående utvärderingar och granskningar, både inom staden och nationellt, samt av den kommande utvecklingen.

Stockholms Trygghetsjour

Stockholms Trygghetsjour är en dygnet-runt-verksamhet med bland annat larmmottagning och jourhandläggare. Region Stockholm flaggade flera gånger under 2020 för att fler äldre skulle komma att skrivas ut från sjukhus under jourtid. Det föranledde Stockholms Trygghetsjour att stärka upp med fler jourhandläggare. Antalet utskrivningar ökade dock inte. Förvaltningen har beredskap att öka bemanningen om det skulle behövas längre fram under pandemin.

Jourhandläggarna arbetsleder också omsorgspersonal under jourtid. Många frågor har varit covidrelaterade. Det är viktigt även framöver att hålla jourhandläggarna uppdaterade kring senaste nytt om pandemin och de riktlinjer och rutiner som gäller för att de ska vara ett bra stöd för verksamheterna.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm är en stad med möjligheter och valfrihet för alla genom de uppdrag som förvaltningen har samt det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Äldreförvaltningen samarbetar med arbetsmarknadsförvaltningen i syfte att göra det möjligt för personer utanför arbetsmarknaden att utbilda sig och komma ut i arbete inom äldreomsorgen. Bland annat ska äldreförvaltningen bidra i ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	2 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0 st	Tas fram av nämnd	Tertial
Kommentar Äldreförvaltningens arbetsuppgifter består till stor del av strategiska uppgifter som inte kan betecknas vara av rutinmässig art. Det skulle kräva mycket handledning av befintlig personal för en person utan erfarenhet av förvaltningens uppgifter. Med anledning av detta har äldreförvaltningen noll som mål för denna indikator. Däremot bidrar förvaltningen till denna typ av tjänster i och med de köp som görs av socialförvaltningen för bland annat vaktmästartjänster.			
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	2	Tas fram av nämnd	Tertial
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	9 000 st	Tertial
Kommentar Äldreförvaltningen planerar att under 2021 ta emot två feriearbetare. Enligt anvisningarna är det dock den nämnd som finansierar kostnaden för feriearbetare som ska ange antalet under denna indikator, vilket inte är äldreförvaltningen.			

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att fler personer är självförsörjande samt att nya medarbetare attraheras till verksamheten

Beskrivning

Genom samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen bidrar äldreförvaltningen till att fler personer blir självförsörjande. För att nya medarbetare ska attraheras till verksamheten tillhandahåller förvaltningen praktikplatser för högskolestuderande.

Förväntat resultat

- Fler personer utanför arbetsmarknaden får genom utbildning möjlighet till arbete inom äldreomsorgen.
- Tillhandahålla praktikplatser för högskolestuderande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Våld i nära relation

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem och är även ett jämställdhetsproblem. För den som utsätts är det ett hälsoproblem med fysiska och psykiska konsekvenser. Hög

ålder medför ofta ett ökat beroende av omgivningen och ökar risken att utsättas för fysiskt våld eller försummelse. Förvaltningen kommer att arbeta för att öka kunskapen inom äldreomsorgen om våld i nära relationer i alla dess former. Bland annat kommer äldreförvaltningen komplettera socialförvaltningens generella föreläsnings- och utbildningsutbud, fortsätta att hålla i nätverket för biståndshandläggare, utveckla nyhetsbrevet om våld i nära relation samt att arbeta utifrån de mål och aktiviteter som anges i stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Äldreförvaltningen kommer under 2021 särskilt fokusera på de förebyggande och utförande verksamheterna. Omfattningen av detta arbete är beroende av om det även 2021 kommer att fördelas stimulansmedel för våld i nära relationer i likhet med 2020. Men omfattningen av detta arbete är även beroende av hur pandemin utvecklas.

Individuella behov och förutsättningar

För att tillhandahålla insatser, rådgivning, stöd eller annan hjälp av god kvalitet ska äldre bemötas på ett respektfullt sätt utifrån sina förutsättningar och behov. Personer som till exempel varit öppna med sin sexuella läggning ska även kunna vara det då denne behöver äldreomsorg. Äldreförvaltningen kommer arbeta för en ökad kunskap om olika förutsättningar och behov hos äldre och ett respektfullt bemötande av den enskilde. Alla äldre har rätt till en trygg ålderdom och ett respektfullt bemötande. Vid biståndsbedömningen är det därför viktigt att ta särskild hänsyn till den enskildes behov och önskemål om kontinuitet i kontakten med beställarenheten. Förvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att utreda förutsättningarna för att alla äldre ska ha en utsedd biståndshandläggare.

Stoppa brott mot äldre

Att stadens äldre ska känna sig trygga är en angelägen fråga och en del i arbetet att motverka brott mot äldre. Förvaltningen kommer fortsätta arbetet för att äldre inte ska utsättas för brott med särskilt fokus på bedrägerier. Information och kunskap om hur den enskilde kan skydda sig mot olika typer av brott behöver utvecklas och vara inkluderande oavsett ålder. Äldreförvaltningens pågående samarbete med kommunpoliserna och Nationellt bedrägeri centrum (NBC) kommer att utvecklas bland annat genom fler informationssatsningar till stadens äldre. Samverkan med stadsdelsförvaltningarna ska utvecklas liksom riktade insatser till äldreomsorgens verksamheter, exempelvis hur hemtjänstpersonal kan hjälpa de äldre att skydda sig mot bedrägerier.

Minska brandolyckor

Äldre är överrepresenterade i brandolyckor. Detta kan undvikas med enkla åtgärder, utbildningar och informationssatsningar. I samarbete med Storstockholms brandförsvaret kommer äldreförvaltningen att utveckla och uppdatera informationsmaterialet om brandsäkerhetsarbete. En ny utbildning om hur äldre kan skydda sig mot brandolyckor i hemmet och i äldreomsorgens olika verksamheter kommer också att ses över. Äldreförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna i implementeringen av den nya uppdragsbeskrivningen av stadsdelsförvaltningarnas fixartjänster med bland annat brandskyddstillsyn.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

Beskrivning

Tryggheten är en viktig jämställdhetsfråga. En förstärkning av skyddet för den som utsätts för våld i nära relationer måste fortsätta. Såväl invånare som medarbetare ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Tillsammans med de lokala brottsförebyggande råden, Polisen och stadsdelsförvaltningarna ska äldreförvaltningen samordna arbetet för att stoppa brott mot äldre. Äldreförvaltningen bidrar till stadens trygghetsskapande arbete genom stadsövergripande utbildning och samverkan.

Förväntat resultat

- Färre äldre utsätts för brott, bedrägerier och våld.
- Äldreomsorgens medarbetare har kunskap i att upptäcka och förebygga våld i nära relation.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämndens arbete för äldre som utsätts för våld i nära relation ska fortgå	2019-01-01	2021-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Äldrenämndens uppdrag berör inte i någon del utbildning riktad till barn. Med anledning av detta har äldreförvaltningen inte angivit något nämndmål inom detta mål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

En närmare beskrivning av vad äldreförvaltningen bidrar till inom detta mål beskrivs närmare under nämndmålet ” Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper”.

Det långsiktiga arbetet med äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa och/eller har en missbruksproblematik fortsätter. Samverkan och samhandläggning mellan stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsområden behöver stärkas för att den enskildes behov ska kunna tillgodoses ur ett helhetsperspektiv.

Äldreförvaltningen kommer fortsätta att utveckla arbetet med personer över 65 år som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Det handlar bland annat om att utveckla funktionen äldrelotsen, med syfte att vägleda personer i hemlöshet i kontakten med socialtjänst och äldreomsorg, men även med att skapa lämpliga boendeformer för denna grupp.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar i arbetet med förebyggande och stödjande insatser till äldre som tillhör sårbara grupper

Beskrivning

Genom samverkan, förebyggande insatser och utbildning för medarbetare finns beredskap för att tillgodose nya, sårbara eller mindre kända målgruppers särskilda behov inom äldreomsorgen. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för all myndighetsövning för all äldreomsorg i staden under jourtid. Myndighetsutövningen ska vara rättssäker och likställd.

Förväntat resultat

- Äldre som tillhör sårbara grupper erbjuds stöd och har jämlika livsvillkor.

Kommentar

Äldre som tillhör sårbara grupper

Det långsiktiga arbetet med äldre som lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa och/eller har en missbruksproblematik samt äldre som utsätts för våld i nära relation fortsätter. Fokus är att öka samverkan inom och mellan stadsdelsförvaltningarnas äldreomsorg och individ- och familjeomsorg. Samverkan och samhandläggning behöver konkretiseras med hur socialtjänstens kompetenser ser till den enskildes behov ur ett helhetsperspektiv. Under året kommer äldreförvaltningen tillsammans med berörda aktörer att utreda ansvars- och kostnadsfördelningen för personer över 65 år som är i behov av insatser från individ- och familjeomsorg eller socialpsykiatri. Även det förebyggande arbetet ska utvecklas. Det finns ett fortsatt behov av kompetenshöjande insatser inom området bland stadens medarbetare. En särskilt viktig målgrupp för utbildningsinsatser och handledning är hemtjänstpersonalen som i sitt arbete möter äldre med till exempel psykisk ohälsa och eller/missbruksproblematik.

Äldres psykiska hälsa och välmående

Äldre med nedsatt fysisk funktionsförmåga uppger oftare att de har nedsatt psykiskt välbefinnande jämfört med äldre med normal funktionsförmåga. Många äldre uppger att de har sömnbesvär och ångest, lider av social isolering och ensamhet vilka kan vara riskfaktorer för suicid. Äldreomsorgens insatser ska vara individuellt anpassade utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Rådgivning, stöd och annan hjälp behöver formas utifrån individens och grupperns efterfrågan. Frågan kommer bland annat belysas inom uppdraget att utreda ansvarsfördelningen mellan individ- och familjeomsorg och äldreomsorg.

Äldreförvaltningen kommer att kartlägga hur stadens biståndsbedömda insatser motsvarar enskildas behov samt hur insatser på ett bättre sätt ska kunna tillgodose behov hos äldre som exempelvis lever i hemlöshet, lider av psykisk ohälsa eller har en missbruksproblematik. Förvaltningen kommer även uppmärksamma rådgivning, stöd och annan hjälp som inte är biståndsbedömd. Nämnda grupper befinner sig ofta i risk för suicid. Förvaltningen kommer därför även att utifrån handlingsplanen för suicidprevention inom äldreomsorgen verka för att suicid ska motverkas.

Personligt ombud

Personligt ombud riktar sig till personer med långvariga och omfattande psykiska

funktionsnedsättningar som har behov av särskilt stöd för att kunna tillvarata sina rättigheter. Förvaltningen har under 2020 kartlagt användandet av personligt ombud inom äldreomsorgen.

Kartläggningen visar att det inte är vanligt inom äldreomsorgen vilket kan bero på att kunskapen om personligt ombud inte är så stor bland biståndshandläggare och andra medarbetare. Äldreförvaltningen kommer att arbeta för att information om personligt ombud för personer 65 år och äldre förbättras för stadens biståndshandläggare.

Motverka hemlöshet bland äldre

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i syfte att utveckla arbetet med personer som är 65 år och äldre, med eller utan missbruk, som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa. Långsiktigt förebyggande arbete och stödjande insatser prioriteras för att undvika att personer hamnar i hemlöshet och att de som blivit hemlösa kan komma vidare till en varaktig boendeform. Under året ska äldreförvaltningen tillsammans med berörda aktörer utveckla insatser för målgruppen, bland annat genom att utveckla funktionen äldrelots med syfte att vägleda personer i hemlöshet i kontakten med socialtjänst och äldreomsorg.

Boendeformer för äldre i hemlöshet

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbeta med att skapa lämpliga boendeformer för äldre i hemlöshet. Arbetet ingår i den stadsövergripande boendeplaneringen. Micasa har sedan 2018 tillhandahållit lägenheter i seniorboenden genom Stiftelsen hotellhem i Stockholm (SHIS) för äldre i hemlöshet. Erfarenheter visar att detta är en uppskattad insats och en framgångsrik metod för att målgruppen ska komma ur sin hemlöshetssituation.

Stockholms Trygghetsjour

Stockholms Trygghetsjour ansvarar för all myndighetsutövning under jourtid, där handläggarna utreder och beviljar biståndsinsatser samt ger rådgivning och stöd.

För att möta äldre i behov av stöd och hjälp ska alla garanteras en rättssäker och likställd biståndsbedömning. Insatser, rådgivning, stöd eller annan hjälp ska vara av god kvalitet och äldre ska bemötas på ett respektfullt sätt utifrån sina förutsättningar och behov.

Jämställdhetsperspektivet ska integreras vid beslutsfattande för att möta den enskildes behov oavsett kön. Medarbetarna ska ha goda kunskaper om personer som tillhör sårbara grupper.

Arbete enligt program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023

Äldrenämnden har ansvaret för sju av de åtta fokusområden som definierats i "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023". För flertalet av fokusområdena har samtliga nämnder och bolag ett delat ansvar men för till exempel områdena kring bostäder och meningsfull fritid är det ett färre antal nämnder som är ansvariga, däribland äldrenämnden.

I och med att många av de äldre som får insatser från staden också har någon form av funktionsnedsättning är detta program en naturlig del i äldreförvaltningens arbete. Ett exempel på detta är förvaltningens arbete med att ta fram en stadsövergripande boendeplan där en god tillgänglighet är en förutsättning inom nybyggnationen. Ett annat exempel är de insatser för en meningsfull fritid som beskrivs under mål 2.4.

Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och Micasa att

genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder. Hörselmiljöerna kommer att ses över ur ett verksamhetsperspektiv. Förvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet integrerad på ett av stadens äldreboenden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

En närmare beskrivning av förvaltningens uppdrag samt det reguljära arbete som bidrar till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen redovisas under nämndmålet ”Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande”. Under kommunfullmäktiges mål nedan redovisas en kortare sammanfattning av detta arbete.

Äldreförvaltningen kommer att följa upp stadens äldreomsorg under 2021. Detta görs bland annat genom verksamhetsuppföljningen och samordningen av kvalitetsuppföljningen på individnivå. Det görs även genom det arbetet som förvaltningens inspektörer och kvalitetsobservatörer utför.

Under förutsättning att beslut tas i kommunfullmäktige under 2021 kommer äldreförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna att implementera de nya riktlinjerna för biståndsbedömning. Biståndsbedömningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt, vilket förvaltningen kommer att följa upp.

Förmedlingen av korttidsplatser har centraliserats från och med 2021. Genom effektiv köhantering ska beläggningsgraden vara hög, behovet av avlastning för anhöriga mötas upp och en överblick skapas över stadens gemensamma resurser av korttidsvård.

Inom äldreomsorgen är mat och måltider även fortsättningsvis en central fråga. Mat- och måltidsboken ska lanseras genom uppstarts- och inspirationsmöten kring måltidsupplevelsen. Projekt Matlyftet, vars syfte är att stärka måltidens betydelse, förebygga undernäring och minska ofrivillig ensamhet, fortsätter och utökas med 3,0 mnkr för 2021.

Andra prioriterade områden under 2021 kommer bland annat att vara den fortsatta implementeringen av ramtiden, översynen av arbetsmiljön inom hemtjänsten samt hälso- och sjukvårdsfrågor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Idrottsnämnden ska i samråd med äldrenämnden ta fram en handlingsplan för att främja hälsa hos äldre	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda ansvarsfördelning och kostnadsansvar för personer över 65 år i behov av insatser från individ- och familjeomsorgen eller socialpsykiatri	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över indikatorerna utifrån såväl ett äldre- som ett verksamhetsperspektiv inom äldreomsorgen i syfte att i samband med Essets införande komplettera eller ersätta underlagen för desamma, eller ändra indikatorer inom verksamhetsområdet	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden pröva att i mindre skala utforma ersättningen till hemtjänstutförare så att hög kvalitet och	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
kontinuitet främjas, och sedan utvärdera detta		
Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utreda finansieringsmöjligheterna för modernt mellanboende och vilka samhälls- och kommunalekonomiska effekter det skulle ge	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska i samråd med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna bedriva ett strategiskt utvecklingsarbete kring personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen samt vid behov i samverkan med arbetsmarknadsnämnden	2021-01-01	2021-06-30
Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda hur avtals- och verksamhetsuppföljningen inom äldreomsorgen ska organiseras	2021-01-01	2021-12-31
Kulturnämnden ska i samråd med äldrenämnden utreda möjligheten för en permanent kulturpremie, i likhet med kulanpremien, riktad till äldre	2021-01-01	2021-06-30
Micasa Fastigheter AB ska tillsammans med äldrenämnden utreda om det finns ett behov och en efterfrågan av kollektivboenden, och hur en sådan efterfrågan i så fall ser ut	2021-01-01	2021-12-31
Socialnämnden ska tillsammans med äldrenämnden, kommunstyrelsen och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda stadsgemensamma riktlinjer för trådlöst internet och optimal organisation för fortsatt utveckling av välfärdsteknologi inom stadens äldreomsorg och bostäder med särskild service	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete stadsdelsnämnderna och Micasa genomföra en utredning av hörselmiljöerna på stadens äldreboenden och att ta fram förslag på förbättringsåtgärder	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna vidareutveckla det förebyggande och uppsökande arbetet i syfte att säkerställa en stadsgemensam bottenplatta	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna ta fram och införa ett obligatoriskt introduktions- och traineeprogram för enhetschefer inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna undersöka förutsättningarna för att driva viss profilboende-verksamhet i egen regi	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen utreda fördelar och nackdelar med en eventuell utfasning av LOU-upphandlade vård- och omsorgsboenden till förmån för egen regi eller LOV-upphandling i enlighet med boendeplanens princip om 50 % privat och 50 % kommunal regi	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna pilottesta elektroniska inkontinensutredningshjälpmedel i syfte att utreda om ett breddinförande är lämpligt.	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda och införa utsedd biståndshandläggare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen genomföra en förnyad central upphandling av enstaka platser för personer över 65 år och äldre i form av profilboende	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda efterfrågan av äldreomsorg för förvaltningsområdet judiska och romska i samråd med de berörda nationella minoriteterna	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utreda hur stadens hälso- sjukvårds organisation kan stärkas i syfte att säkerställa likställighet och tillgång till likvärdig vård och omsorg	2021-01-01	2021-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 pers per 14 dagar	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna se över hörsemiljöerna ur ett verksamhetsperspektiv inom stadens äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska inom ramen för äldreomsorgens uppdrag ta fram utbildningar för förebyggande och rehabiliterande arbetssätt för personal inom hemtjänst och särskilt boende för äldre	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska med utgångspunkt i lärdomarna från pandemin om nödvändigt förtydliga skrivningar i uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag och riktlinjer inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska ta fram rutiner för arbetet med att erbjuda dagliga sociala aktiviteter vid särskilda boenden för äldre	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna göra en översyn av arbetsmiljön inom hemtjänsten	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen och i samarbete med stadsdelsnämnderna utreda vilka eventuella områden inom äldreomsorgen som med fördel kan organiseras inom stadens äldreregionområden	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd inom äldreområdet	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna ta fram och införa en obligatorisk introduktionsutbildning för alla medarbetare inom äldreomsorgen	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna testa möjligheten att genom tekniska lösningar öka rörelsefriheten för boende med demens vid vård- och omsorgsboende samt identifiera eventuella etiska problem som behöver hanteras kopplat till detta	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska utreda förutsättningarna för att underlätta digital kommunikation inom äldreomsorgen genom digitala hemguider	2021-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska utvärdera arbetet med arbetsplatsförlagd språkutbildning	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för att äldre har en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Förväntat resultat

- Stockholms äldreomsorg präglas av kvalitet och valfrihet.
- Äldre är nöjda och trygga med äldreomsorgen.
- Äldre upplever att de kan påverka de insatser som tillhandahålls.

Kommentar

Samarbete med civilsamhället och idéburna sektorn

Genom den fortsatta samverkan med Volontärbyrån samt bidragsgivningen till civilsamhällets organisationer, kommer äldreförvaltningen att bidra till att vidareutveckla samarbetet med civilsamhället och den idéburna sektorn. Genom detta samarbete tillhandahålls fler aktiviteter för äldre på sommaren och vid storhelger vilket bland annat avser att minska ensamheten hos stadens äldre.

Att säkerställa hemtjänstens kvalitet

Samhällets utveckling med fler äldre, ökad medellivslängd, förbättrad hälsa långt upp i åldrarna och den positiva utvecklingen inom hälso- och sjukvården har medfört förändrade förutsättningar för hemtjänsten. Många äldre vill bo kvar i sina egna hem så länge som möjligt och då är en hög kvalitet i hemtjänsten helt avgörande för äldres välbefinnande och livskvalitet. Under året kommer olika uppföljningar genomföras för att säkerställa kvaliteten i hemtjänstverksamheterna. Personkännedom och kontakt med ett fåtal personer är en viktig kvalitetsfaktor. Äldrenämnden ska därför i samverkan med stadsdelsnämnderna kartlägga, analysera och ge förslag på hur arbetet med mindre geografiska team i hemtjänsten kan utvecklas för att säkerställa målet om kontinuitet om max 10 personer per 14 dagar.

För att säkra hög kvalitet och kontinuitet har stadsledningskontoret också fått i uppdrag att tillsammans med äldreförvaltningen se över ersättningen till hemtjänstutförare så att hög kvalitet och kontinuitet främjas. Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna även fortsätta att arbeta mot oegentligheter inom hemtjänsten.

Fortsatt implementering av ramtid

Under 2021 fortsätter implementering och utveckling av ramtid inom hemtjänsten. Under det senaste året har det skett en positiv utveckling av arbets- och förhållningssätt gällande ramtid bland både beställare och utförare. För att säkerställa att den positiva trenden utvecklas ytterligare finns ett behov av att stödja verksamheterna genom att bland annat fortsätta att föra en dialog kring eventuella svårigheter och hinder som kan försvåra möjligheterna att leva upp till intentionerna med ramtid.

Äldreförvaltningen har ett antal uppdrag som kan påverka stadsdelsförvaltningarnas arbete med ramtid. Exempelvis kommer smarta lösningar inom hemtjänsten möjliggöra större flexibilitet för hemtjänstpersonal att möta de enskildas dagsaktuella behov vilket i sin tur även förväntas förbättra medarbetarnas arbetsmiljö. Andra exempel är digitala inköp som kan erbjudas som ett alternativ till traditionella inköp, digital tillsyn samt andra typer av välfärdsteknik som kan frigöra tid för hemtjänsten. Det finns även andra områden som äldreförvaltningen arbetar med kontinuerligt eller har särskilda uppdrag kring som också kan behöva kopplas samman på ett tydligare sätt i förhållande till den fortsatta utvecklingen av ramtid.

Arbetsmiljön inom hemtjänsten

Medarbetarna i hemtjänsten ska ha en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete. Äldreförvaltningen fortsätter stödja stadsdelsförvaltningarna i arbetet att förbättra arbetsmiljön inom hemtjänsten. Äldreförvaltningen fortsätter att stödja de kommunala hemtjänstenheterna med att införa arbetsplatsförlagd reflektion där höjd ersättning för hemtjänsten är ett led i att främja detta. Äldreförvaltningen kommer vidare att följa upp nyckeltalet för antalet medarbetare per chef inom äldreomsorgen. Vad gäller planering och

schemaläggning kommer förvaltningen ge stöd via de olika nätverk som finns inom staden. Chefsstöd och kompetensutveckling inom vård och demens är också en del i arbetet med att förbättra arbetsmiljön. Med syfte att möjliggöra ökad kontinuitet för den enskilde ska äldreförvaltningen i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utreda och analysera hinder för detta.

Myndighetsutövning

Alla äldre har rätt till en trygg ålderdom. Redan vid biståndsbedömningen är det därför viktigt att ta särskild hänsyn till den enskildes egen upplevelse av oro, ensamhet och otrygghet, vilket ofta kan öka på ett negativt sätt med stigande ålder. Under 2020 har äldreförvaltningen tagit fram ett förslag till reviderade riktlinjer för biståndshandläggning inom äldreomsorgen. Efter beslut i kommunfullmäktige under 2021 kommer äldreförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna att implementera de nya riktlinjerna. Biståndsbedömningen ska vara likvärdig inom staden och riktlinjerna ska tillämpas enhetligt. Förvaltningen kommer särskilt verka för att öka likställigheten inom biståndsbedömningen.

Under året kommer förvaltningen anordna introduktion för nyanställda biståndshandläggare och introduktion för vikarierande biståndshandläggare. Äldreförvaltningen kommer även erbjuda varierade föreläsningar och utbildningar inom relevanta områden för biståndshandläggarens kompetensutveckling.

Boende för äldre

Stadens valfrihetssystem för vård- och omsorgsboende omfattar idag boenden som drivs i kommunal regi, privat regi med avtal enligt LOV samt entreprenader upphandlade enligt LOU. Under senare år har den komplexitet som entreprenadupphandlingar kan medföra blivit allt tydligare. Under 2021 kommer äldreförvaltningen att i samarbete med kommunstyrelsen utreda fördelar och nackdelar med en utfasning av LOU-upphandlade vård- och omsorgsboenden.

Tillsammans med Micasa och stadsdelsförvaltningarna kommer äldreförvaltningen att utreda hörselmiljöerna på stadens äldreboenden. Förvaltningen kommer även delta i Micasas utredning om behovet och efterfrågan av kollektivboenden. Stadsledningskontoret ska i samarbete med äldreförvaltningen utreda finansieringsmöjligheterna för ett mellanboende och vilka ekonomiska effekter det kan ge.

Stöd till anhöriga

Inom äldreförvaltningen och socialförvaltningen pågår ett arbete med att utveckla stödet till anhöriga. Syftet är att öka kvaliteten i stadens socialtjänst och äldreomsorg med målsättningen att anhöriga har en bra livssituation, en god fysisk och psykisk hälsa samt får likvärdiga insatser oavsett var i staden de bor. Äldreförvaltningen ska tillsammans med stadsdelsförvaltningarna ta fram en stadsgemensam bottenplatta för anhörigstöd. Bottenplattan för anhörigstöd består av ett basutbud av service, råd och stöd samt utbud av generella insatser och en portal för informationstillgänglighet och framtida generella digitala insatser.

Äldreförvaltningen har en ledande och samordnande roll i att ta fram information och utbildning till anhöriga som vårdar närstående. En särskild upphandling ska göras av digitalt stöd med riktad information till anhöriga till personer med demenssjukdom. Äldreförvaltningen leder arbetet att tillsammans med stadsdelsförvaltningarna identifiera

digitala verktyg och nya arbetssätt för att effektivisera planering, spridning och uppföljning av insatser.

Korttidsvård är en viktig stödinsats för äldre som bor i ordinärt boende och som vårdas av en anhörig. Äldreförvaltningen kommer i samverkan med stadsdelsförvaltningarna fortsätta arbetet med att utveckla möjligheterna inom staden för att avlasta anhöriga genom korttidsplatser.

Hälso- och sjukvård och samarbete med regionen

Äldreförvaltningen ska i samråd med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna utreda hur stadens hälso- sjukvårdsorganisation kan stärkas i syfte att säkerställa en likvärdig vård och omsorg. Målsättningen är att stärka stadens hälso- och sjukvårdsarbete inom äldreomsorgen, ge stöd till stadsdelsförvaltningarna samt intensifiera dialogen med Region Stockholm om gränssnittet.

Under året kommer äldreförvaltningen fortsätta utvecklingsarbetet med Region Stockholm och Storsthlm utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård. Syftet är att skapa trygga processer för de äldre och säkra en god vård och omsorg och inom ramen för detta ska konsekvenser av de nya utskrivningsreglerna följas upp. Likaså ska arbetet med att utveckla samverkan med Region Stockholm och Storsthlm fortsätta i syfte att säkerställa en personcentrerad och sammanhållen vård och omsorg. Inom ramen för detta ska lärdomar dras av det gemensamma arbetet med att hantera covid-19. För att säkerställa en välfungerande vård- och omsorgskedja ska äldreförvaltningen tillsammans med kommunstyrelsen och Region Stockholm kontinuerligt följa upp och utvärdera omställningen till Nära vård.

Äldreförvaltningen ska stärka samarbetet mellan läkarorganisationer och stadens hälso- och sjukvårdspersonal för att säkra vården för de äldre på stadens särskilda boenden. Äldreförvaltningen ska i samverkan med berörda utreda behovet av utveckling och eventuell revidering av rutiner gällande den palliativa vården i särskilda boenden utifrån lärdomar från covid-19 pandemin. Under året ska äldreförvaltningen i samråd med Region Stockholm utveckla och stärka arbetet av avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) för att de som vill ska kunna bo kvar hemma. Äldreförvaltningen ska i samråd med stadsdelsnämnderna säkerställa en tillförlitlig informationsöverlämning mellan hemtjänsten, särskilda boenden och Region Stockholm.

Tillsammans med kommunstyrelsen och socialförvaltningen ska äldreförvaltningen föra en dialog med Region Stockholm om förebyggande arbete och förutsättningarna för testning som genomförs av staden kopplat till smittskydd inom äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionshinder.

Tryggt mottagande i hemmet

Tryggt mottagande fyller en viktig funktion för den enskilde genom att koordinera insatser från olika vårdgivare, göra hemgången trygg och säker i samband med kortare utskrivningsprocesser från slutenvården. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna kommer äldreförvaltningen att fortsätta arbetet med att utveckla Tryggt mottagande. Äldrecentrum har i uppdrag av äldreförvaltningen att under 2021 fortsätta utveckla arbetssättet kring Tryggt mottagande i hemmet inom Östermalms stadsdelsförvaltning. Syftet är att anpassa arbetssättet till den nya regionala överenskommelsen.

Mat och måltider

Äldreförvaltningen kommer att ta fram mått och mätmetoder för att mäta miljö- och klimatpåverkan från måltider tillsammans med miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, serviceförvaltningen och stadsledningskontoret. Mat- och måltidshandboken kommer att lanseras genom webbaserade uppstarts- och inspirationsmöten med föreläsningar kring måltidsupplevelsen. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta att sprida e-tjänsten Hållbar hälsa. Projekt Matlyftet som ska stärka måltidens betydelse samt förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet fortsätter.

Äldreförvaltningen kommer följa upp stadsdelsförvaltningarnas resultat av mätningarna från nattfasta och måltidsobservationer, vilka ska redovisas i stadens integrerade ledningssystem (ILS). Målet är att nattfastan inte ska överstiga elva timmar för att motverka undernäring. Syftet med måltidsobservationer är att förbättra och kvalitetssäkra måltidsmiljön och måltidsupplevelsen.

Förebyggande och stödande insatser

Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsdelsförvaltningarna att fortsätta arbetet med kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte samt samverka med ideella sektorn i syfte att skapa och utveckla aktivitetscenter och öppna mötesplatser. För att motverka social isolering och nå ut till de målgrupper som normalt sett kan vara svåra att nå kommer äldreförvaltningen samarbeta tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och civilsamhället.

Arbetet med fallprevention fortsätter i samverkan med dietister, arbetsterapeuter och fysioterapeuter inom Region Stockholm och med stadsdelsförvaltningarnas förebyggande verksamheter, biståndshandläggare och hemtjänst.

Demens

Inom demensområdet kommer förvaltningen att genomföra en rad insatser framför allt inom utbildning- och informationsområdet. En utbildning för cirka 20 reflektionshandledare i hemtjänsten med inriktning mot ett mer personcentrerat arbetssätt kommer att genomföras. Men även utbildningar inom fallprevention och vardagsrehabilitering, kommunikation och bemötande vid demens samt en webbaserad utbildning kring aktiviteter och samvaro i vardagen. Förebyggande enheter planeras att kunna ge stöd till nya målgrupper bland sårbara äldre där nydiagnostiserade demenssjuka är en grupp. Erfarenheter och goda exempel med samtalsgrupper för personer som nyligen har fått en demensdiagnos kommer att diskuteras och spridas.

Äldreförvaltningen ska i samverkan med socialförvaltningen arbeta med att utveckla stödinsatser för personer yngre än 65 år med demenssjukdom, deras anhöriga och barn och tillsammans med Region Stockholm utreda inrättandet av ett stödcentrum för yngre personer med demens.

Äldrevänlig stad

Enligt stadens ”Strategi för äldrevänlig stad” är en äldrevänlig stad en tillgänglig och inkluderande stad för alla äldre med varierande behov och förutsättningar. Målet är en stad som främjar ett aktivt liv – hela livet. Det innebär bland annat att den fysiska och sociala miljön samt tjänster och information ska vara tillgängliga för så många som möjligt. På individnivå handlar det om den enskildes möjligheter att använda sina egna resurser, fatta självständiga beslut och ha makt över sitt eget liv.

För att nå målet med äldrevänlig stad har Världshälsoorganisationen identifierat olika temaområden som är särskilt viktiga att beakta och utveckla, bland annat bostäder och utomhusmiljöer, delaktighet, inflytande och social inkludering samt samhällsstöd och service. Många av dessa temaområden ingår i äldreförvaltningens ordinarie ansvarsområden exempelvis att utveckla moderna och tillgängliga boendeanternativ, hitta metoder för att främja de äldres hälsa och hälsosamma matvanor, säkerställa likvärdig vård samt främja meningsfulla sociala aktiviteter i gemenskap med andra.

Flera områden syftar särskilt till att förbättra livsvillkoren för sårbara grupper såsom hemlösa, anhörigvårdare, nationella minoriteter, hbtq-personer, äldre med missbruksproblematik eller psykisk ohälsa. Huvudansvaret för en Äldrevänlig stad är kommunstyrelsens men äldreförvaltningen har uppdrag med syfte är att förbättra kommunikationen till och med de äldre på olika plan. Exempelvis att göra stadens informationskanaler mer tillgängliga för äldre och deras närstående, utveckla de digitala kommunikationsverktygen i syfte att underlätta de äldres vardag och att höja medarbetarnas kompetens att bemöta de äldre. Slutligen ska äldreförvaltningen även utreda och analysera effekten av genomförda eller tilltänkta åtgärder i syfte att utveckla äldreomsorgen. För att lyckas med uppdragen behövs en bred samverkan mellan olika aktörer i staden.

Inspektioner

Äldreförvaltningens inspektörer gör inspektioner inom stadens äldreomsorg hos såväl utförare som beställarenheter. Vid granskning av beställarenheter fokuserar inspektörerna särskilt på att ärenden handläggs på ett likvärdigt sätt inom staden. Inspektioner som genomförs har den äldres självbestämmande, delaktighet och trygghet som utgångspunkt och syftar till att bidra till utveckling för en god kvalitet.

Under året kommer inspektörerna särskilt att granska beställarenheternas handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende i syfte att följa upp beställarenheternas arbete med de äldres välbefinnande och livskvalitet. Utöver inspektioner på beställarenheterna kommer inspektioner även att genomföras hos utförare av äldreomsorg och då främst på förekommen anledning.

Arbetet med inspektioner under 2021 beskrivs närmare i bilaga 5.

Verksamhetsuppföljning

Äldreförvaltningen samordnar den stadsövergripande verksamhetsuppföljningen inom samtliga regiformer så att detta sker på ett likställigt sätt inom staden. Enligt plan kommer vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter att följas upp under året. Särskilt fokus kommer att vara på att följa upp den personcentrerade vård- och omsorgsprocessen tillsammans med utförarna för att skapa ett lärande hur de själva kan följa upp detta på ett bra sätt. Så länge pandemin fortgår kommer uppföljningarna inte ske på plats i verksamheterna utan genomföras digitalt med videoteknik.

Resultaten från verksamhetsuppföljningar, tillsammans med andra relevanta uppföljningsunderlag, analyseras och återförs i en sammantagen bedömning av verksamhetens kvalitet som hjälp för utförarna i arbetet med att ringa in prioriterade utvecklingsområden.

I samarbete med stadsdelsförvaltningarna ska äldreförvaltningen arbeta mot oegentligheter i ersättningsanspråken i hemtjänsten.

Kvalitetsobservationer

Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer följer upp processkvaliteten i stadens utförarverksamheter, oavsett driftsform. Syftet är att belysa kvaliteten i mötet mellan de äldre och medarbetarna med fokus på ett personcentrerat förhållningssätt och äldreomsorgens värdegrund. Genom att beskriva verksamheternas styrkor och utvecklingsmöjligheter uppmuntras verksamheterna till egen kvalitetsutveckling och till ett kollegialt lärande. Resultatet utgör även underlag för en bedömning av verksamheternas kvalitet i den stadsgemensamma verksamhetsuppföljningen. Under coronapandemin kan inte kvalitetsobservationer genomföras enligt gällande metod. Däremot kan observationer ersättas av andra typer av uppföljningar såsom olika granskningar utanför verksamheter eller på distans. När coronapandemin upphör och när kvalitetsobservationer åter är möjliga kommer arbetet att återupptas på vård- och omsorgsboenden med somatisk inriktning och profilboenden.

Kvalitetsuppföljning på individnivå

Äldreförvaltningen samordnar biståndshandläggarnas kvalitetsuppföljning på individnivå. Dessa genomförs i intervjuform med de äldre utifrån en stadsgemensam frågemall. Resultatrapporter på såväl stadsdelsförvaltningsnivå som verksamhetsnivå tas ut två gånger per år, halvårs- och helårsresultat. Dessa utgör värdefull information om de äldres nöjdhet med äldreomsorgens olika delar som har direkt påverkan på de äldres självbestämmande och trygghet.

Nationella minoriteter

Sveriges fem nationella minoriteter, sverigefinnar, samer, tornedalingar, judar och romer, har särskilda rättigheter bland annat inom äldreomsorgen. Stockholm är även förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli vilket ger sverigefinnar, samer och tornedalingar rätt att få äldreomsorg helt eller till väsentlig del på sitt minoritetsspråk. Arbetet med att informera minoriteterna om deras rättigheter utifrån minoritetslagstiftningen kommer att fortgå. En plan för att säkerställa att staden kan erbjuda äldreomsorg på finska, meänkieli och samiska vid behov kommer att tas fram under året. Dessutom kommer efterfrågan av äldreomsorg och möjlighet för väntjänst även för judar och romer att utredas.

Daglig verksamhet integrerad på äldreboende

Äldreförvaltningen ska i samarbete med stadsdelsförvaltningen genomföra ett pilotprojekt med daglig verksamhet för personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning integrerad på ett av stadens äldreboenden. Syftet är att inkludera personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning i samhället genom att erbjuda en meningsfull sysselsättning samtidigt som äldreomsorgens personal kan få stöd i enklare arbetsuppgifter som även leder till högre livskvalité för de som bor på äldreboendet.

Stockholms Trygghetsjour

De äldre ska efter beviljat biståndsbeslut snabbt få korttidsvård. Förmedlingen av korttidsplatser har centraliserats från och med 2021. Genom effektiv köhantering ska beläggningsgraden vara hög, behovet av avlastning för anhöriga mötas upp och en överblick skapas över stadens gemensamma resurser av korttidsvård.

För att de äldre ska kunna bo kvar hemma i ordinärt boende och känna trygghet ska stadens larmmottagning vara säker och trygg. Trygghetslarmet ska bidra till att de äldre ska känna

trygghet i sin invanda hemmiljö. Handläggning och installation av trygghetslarm ska ske skyndsamt och larmet ska vara väl fungerande och säkert.

Arbetsledningen på jourtid till stadens äldreomsorg ska vara av god kvalitet och omvårdnadspersonal ska få konkret stöd och vägledning i sitt arbete.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla och implementera ramtid inom hemtjänsten i syfte att stärka valfriheten och förbättra medarbetarnas arbetsmiljö	2019-01-01	2021-12-31
I samverkan med stadsdelsnämnderna vidareutveckla arbetet med anhörigstöd till närstående i syfte att stödja och vägleda i kontakten med kommunen, regionen eller andra myndigheter.	2019-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta utveckla arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet"	2020-01-01	2021-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna utveckla och utvärdera aktiviteterna som sker inom ramen för Matlyftet, i syfte att stärka måltidens sociala dimension för äldre	2020-01-01	2021-12-31

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm ska vara en hållbar, växande, dynamisk storstad med hög tillväxt genom den boendeplanering som förvaltningen samordnar och det miljöarbete som pågår inom förvaltningen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

I äldreförvaltningens ordinarie arbete ingår ett samarbete med privata hemtjänstutförare och utförare av privata vård- och omsorgsboenden. Under nämndmål "Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter" beskrivs det arbete som förvaltningen gör inom digital utveckling som inbegriper både kommunala och privata utförare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Äldrenämnden ska inrätta en etableringslots för att stödja och möjliggöra för fler externa aktörer och erbjuda en väg in för de som vill bygga eller utföra verksamhet inom äldreomsorgen.	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till målet genom att förmedla verksamhetens krav och behov med företag som utvecklar tekniska produkter

Beskrivning

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad.

Förväntat resultat

- De företag som äldreförvaltningen samarbetar med ska uppleva samarbetet som givande.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen i samarbete med stadsledningskontoret, Micasa, stadsdelsförvaltningarna, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret. Syftet är att stärka samordningen på stadsövergripande nivå och fokus är att möta den kommande efterfrågan av särskilda boenden för äldre. I boendeplanen ska den planerade nybyggnationen av vård- och omsorgsboende konkretiseras och även innehålla en prognos för kommande behov och efterfrågan av seniorbostäder. Servicehusen ska värnas så länge behov finns, det ska vara möjligt att anpassa beståndet om detta förändras.

Det är viktigt att, i enlighet med boendeplanen, öka den externa medverkan vid utbyggnad av äldreomsorgen. Äldreförvaltningen ska inrätta en etableringslots och ha en god samverkan med externa aktörers etableringsprocess och vara ett stöd under hela processen. Dialogprocesser med marknadens aktörer ska regelbundet genomföras. Stadens lokalplanering ska ha ett långsiktigt driftkostnadsperspektiv.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en mångfald av boendeformer för äldres skiftande behov**Beskrivning**

Äldreförvaltningen samordnar den årliga stadsövergripande boendeplaneringen.

Förväntat resultat

- Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Under 2020 bytte äldreförvaltningen ut samtliga bilar till miljöbilar vilka hyrs enligt stadens avtal på området. Förvaltningen har utöver detta en eldriven bil. Därmed anser förvaltningen att Miljöprogrammets etappmål om minskade växthusgasutsläpp uppnås. För att ett hållbart resande ska uppnås kommer körplanerna att effektiviseras. För att minska körsträckorna mellan uppdragen sker en geografisk indelning av arbetsgrupper och uppdrag.

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter är miljöanpassade

Beskrivning

Minskningen av växthusgaser ska ske genom hållbara transporter, leveranser och ett hållbart resande.

Förväntat resultat

- Utsläpp av växthusgaser minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Satsningen på ungdomsbesök ska bidra till att minska ensamheten på vård- och omsorgsboende och det utvecklade arbetssättet med att kunna erbjuda distansbesök under pandemin kommer att fortsätta. Äldreförvaltningen kommer utreda möjligheterna till ungdomsbesök på stadens aktivitetscenter, öppna mötesplatser, servicehus samt inom hemtjänsten.

Äldreförvaltningen kommer i samverkan med idrottsförvaltningen ta fram en handlingsplan för att motivera äldre att delta i riktade och hälsofrämjande aktiviteter. Äldreförvaltningen kommer också i samverkan med idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kartlägga möjligheterna för äldre till fysisk aktivitet i närmiljön. Detta är i enlighet med det uppdrag som äldreförvaltningen har fått i *Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022* om att främja fysisk aktivitet bland äldre stockholmare. Förvaltningen kommer vidare att planera och verka för ett införande av det Kulturstrategiska programmet för Stockholms stad i berörda verksamheter och målgrupper.

Medarbetare på särskilda boenden ska få kompetensutveckling om sociala och kulturella aktiviteter och dess betydelse för äldres hälsa. Äldreförvaltningen ska i samarbete med kulturförvaltningen införa en tillfällig kulturpremie för vård- och omsorgsboenden.

Under året ska äldreförvaltningen medverka i kulturförvaltningens arbete med att utreda möjligheten för en permanent kulturpremie riktad till äldre.

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar sociala och kulturella upplevelser för äldre

Beskrivning

Genom att sprida information om frivilligorganisationerna och de öppna verksamheterna främjas sociala aktiviteter för äldre. Satsningen på ungdomsbesök, samarbetet med Volontärbyrån, Matlyftet och Äldrekanalen för särskilda boenden ska bidra till att främja sociala upplevelser samt bidra till att minska ensamheten. Om staden 2021 får ett motsvarande statsbidrag som 2020 för att motverka ofrivillig ensamhet kommer även det bidra till att minska ensamheten.

Förväntat resultat

- Fler äldre lever ett aktivt och självständigt liv.
- Upplevelsen av ofrivillig ensamhet och otrygghet minskar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Äldreförvaltningen har lokaler i Söderhallarna och i Farsta centrum. Den indirekta påverkan som äldreförvaltningen har på miljön är att miljöaspekterna inkluderas i de utredningar, projekt och upphandlingar som förvaltningen arbetar med.

Även om äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ görs en hel del insatser för att minska miljöpåverkan. Förvaltningen handlar i möjligaste mån miljömärkta och ekologiska varor och eftersträvar en miljövänlig källsortering. Förvaltningen följer stadens Mötes- och resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter. Bland annat gäller det att minimera förvaltningens tjänsteresor med flyg, vilket även är i överensstämmelse med Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och handlingsplanen för ett fossilfritt Stockholm 2040. Vidare hyrs moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge. Dokument hanteras i möjligaste mån digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning.

Äldreförvaltningen kommer att ta fram mått och mätmetoder för att mäta miljö- och klimatpåverkan från måltider tillsammans med bland annat miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Förvaltningen bedriver även ett miljöarbete inom ramen för Agenda 2030 vilket beskrivs under rubriken för detta.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en god livsmiljö**Beskrivning**

Inköpen ska vara av miljömärkta och ekologiska varor och det ska finnas en miljövänlig källsortering. Förvaltningen ska vidare följa sin resepolicy och de miljömål och riktlinjer som gäller för stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Äldreförvaltningens miljöpåverkan ska minska under året.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Äldreförvaltningen bidrar till att Stockholm ska vara en ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden genom en kostnadseffektiv verksamhet men också genom att medverka i det innovationsarbete som pågår inom äldreomsorgen.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Ekonomi

Äldreförvaltningen bedriver en effektiv verksamhet som ryms inom tilldelad budget. En stor del av verksamheten avser riktade satsningar som till exempel utbildning av äldreomsorgspersonal, ungdomsbesök på vård- och omsorgsboenden samt projektet Smarta lås. Förvaltningens verksamhet och de riktade satsningarna följs årligen upp för att säkerställa att de ger önskade resultat och genomförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

EU-policy

Äldreförvaltningen kommer att arbeta enligt de principer som anges i stadens EU-policy gällande äldreområdet. Arbetet kommer att ske i samarbete med stadsledningskontorets internationella enhet, berörda förvaltningar och kommunala bolag. Följande aktiviteter är aktuella för nämndens EU-engagemang:

- Bevaka EU-policyfrågor inom nämndens verksamhetsområden.
- Strategisk användning av EU-projekt som bidrar till ett mer hållbart Stockholm och Europa.
- Delta i Eurocities samt regelbundet samverka med internationella enheten på stadsledningskontoret. Möjligheterna att få ett erfarenhetsutbyte kring pandemin med några grannländer i syfte att lära av varandra och fortsätta planera kommer att undersökas.
- Äldreförvaltningen har tillsammans med arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen fått en förstudie beviljad att ta fram exempel på hur undervisningen kan utvecklas inom vård- och omsorgsområdet med innovativa undervisningsmetoder och nya pedagogiska arbetssätt.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2	+/- 1 %	+/- 1 %	År

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

Beskrivning

Äldreförvaltningens nettobudget för år 2021 är 218,2 mnkr och investeringsbudget är 3,7 mnkr.

Äldreförvaltningen bidrar till målet genom att verksamheterna drivs inom givna ekonomiska ramar och uppfyller målen. Nämnden har god ekonomistyrning och bevakar den ekonomiska utvecklingen under året.

Förväntat resultat

- En ekonomi i balans.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Detta mål inbegriper en stor del av de frågor som äldreförvaltningen arbetar med men som inte redovisas under äldreomsorgsmålet. Det handlar om utbildning, upphandling, innovationer, jämställdhet samt äldreförvaltningens roll som arbetsgivare.

Äldreförvaltningen ska bidra till att stärka kompetensen bland medarbetarna inom äldreomsorgen. Detta görs bland annat genom de grundutbildningar som genomförs för att verksamheten ska kunna hålla en hög kvalitet. Arbetet med de språkstödjande insatserna kommer att öka under 2021 med hjälp av satsningen om 4,0 mnkr i budgeten för 2021. Andra satsningar inom utbildningsområdet är att ett stadsgemensamt introduktionsprogram för medarbetare ska tas fram och regeringens satsning på äldreomsorgslyftet.

Äldreförvaltningen leder införandet av Smarta lås vilket förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Installationen sker geografisk med ett stadsdelsförvaltningsområde i taget. Stockholms Trygghetsjour ska under året implementera ett nytt larmmottagningssystem som ska möta upp nutida och framtida krav på välfärdsteknik. Vidare kommer en pilot inom digital natttillsyn att genomföras under året med målet att gå vidare till ett bredare införande i staden.

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö och ett arbetsklimat präglad av tillit och öppenhet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex	80	82	År
Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts		90%	År
Kommentar			
De upphandlingar som äldreförvaltningen kommer att genomföra 2021 avser LOV-verksamhet och är ständigt pågående. I och med att verksamheterna i dessa upphandlingar godkänns som utförare i LOV-systemet har dessa upphandlingar inte heller ett fastställt värde, vilket en LOU-upphandling har. Med anledning av detta har inte ett årsmål fastställts för denna indikator. Övriga upphandlingar som kommer att genomföras av äldreförvaltningen under 2021 inryms inte i definitionen av indikatorn.			
Andel upphandlingar där marknadssdialog har genomförts		Tas fram av nämnd/styrelse	År
Kommentar			
Se kommentar till indikatorn "Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts"			

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Index Bra arbetsgivare	80	84	År
Sjukfrånvaro	5,2 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
Sjukfrånvaro dag 1-14	1,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden etablera former för att arbeta inom ramen för det strategiska partnerskapet med Karolinska Institutet	2021-01-01	2021-12-31
Kommunstyrelsen ska tillsammans med Östermalm och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnder och Äldrenämnden etablera verksamhetsnära testmiljöer liknande "Verklighetslabb" i syfte att utveckla stadens hela äldreomsorg	2021-01-01	2021-12-31
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldrenämnden, överförmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att stärka medarbetarnas kompetens inom äldreomsorgen

Beskrivning

Erbjuda övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för äldreomsorgens medarbetare.

Förväntat resultat

- Ökad kompetens hos äldreomsorgens medarbetare.
- Fler tillsvidareanställda medarbetare har goda språkkunskaper och grundutbildning.

Kommentar

Äldreförvaltningen kommer att fortsätta med kompetenshöjande aktiviteter under året. Samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen fortsätter för att uppmuntra enheter att söka medel via äldreomsorgslyftet för utbildningsinsatser till vårdbiträden och till undersköterska. Medarbetarna som utbildar sig genom äldreomsorgslyftet har möjlighet att söka stöd i svenska under utbildningen.

Fortbildning för undersköterskor

Fortbildning för undersköterskor (USK 3 och 4) kommer att fortsätta och erbjudas för medarbetare som behöver höja sin kompetens och därmed höja sina gymnasiepoäng för att kunna ansöka om skyddad yrkestitel i framtiden. Äldreförvaltningen kommer att arbeta för att

fler undersköterskor söker sig till specialistutbildning för undersköterskor på högskolenivå som till exempel Silviasyster.

Satsning på språkstöd

Alla medarbetare måste ha tillräckliga språkkunskaper i svenska för att klara det komplexa arbetet som ett omvårdnadsarbete innebär och även den språkkompetens som finns hos medarbetare inom stadens äldreomsorg ska tas vara på och vid behov användas i verksamheten.

Äldreförvaltningen kommer i samarbete med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna arbeta för att planera för den framtida personal- och kompetensförsörjningen med särskilt fokus på språkkompetens. Verksamheterna kommer att erbjudas verksamhetsförlagt stöd av språklärare och förvaltningen kommer att fortsätta att utbilda språkombud. Stödet kan ges via språkstödande ledarskap, genom arbete med språkombud på arbetsplatsen, verksamhetsförlagt stöd med språklärare samt vård- och omsorgsutbildning med särskilt stöd i svenska. I samtliga kompetenshöjande insatser som förvaltningen genomför är språkstöd en viktig del och material som publiceras textas till svenska och i vissa fall även till engelska och arabiska. Förvaltningen kommer att följa upp insatsen verksamhetsförlagt stöd med lärare genom intervjuer med första linjens chefer samt genom intervjuer med språkombud och andra berörda medarbetare.

Introduktion

För att utveckla medarbetarnas yrkesroll kommer äldreförvaltningen ta fram ett introduktionsprogram för medarbetare. Ett introduktions- och traineeprogram kommer även att tas fram för chefer. Förvaltningen kommer att samarbeta med stadsdelsförvaltningarna och kommunstyrelsen för att ta fram en kompetenstrappa med tydliga kravprofiler för omvårdnadspersonal samt för att fortsätta arbetet med att säkerställa rekrytering och karriärutveckling för legitimerad personal.

Äldreomsorgens värdegrund

Förvaltningens arbete med äldreomsorgens värdegrund ska ingå i de utbildningar som förvaltningen arrangerar. Där ska framgå att varje person ska behandlas med ett okränkbart värde oavsett ålder och hälsotillstånd och att alla äldre ska få möjlighet till ett värdigt liv och att få uppleva välbefinnande.

Övriga kompetenshöjande insatser som förvaltningen kommer att erbjuda

- Grundläggande vårdbiträdesutbildning och undersköterskeutbildning kommer att kunna sökas genom äldreomsorgslyftet vilket innebär att medarbetaren själv söker reguljär vuxenutbildning och enheten söker schablonersättning för medarbetarens lön hos äldreförvaltningen.
- Påbyggnadsutbildning för undersköterskor USK 3, Samhällsbaserad psykiatri och palliativ vård och USK 4, IT i vård och omsorg samt vårdpedagogik och handledning.
- Verksamhetsförlagt stöd av språklärare och eventuellt vårdlärare till enheterna
- Utbildningar till språkombud inklusive chefsträffar för chefer till språkombud för språkstödande ledarskap.
- Innovationsutbildning för chefer.
- Utbildning om demenssjukdomar och geriatrik samt.
- Utbildning i fallprevention.

- Utbildningar om smittskydd och basala hygienrutiner.
- Webbaserad introduktionsutbildning för omvårdnadspersonal.
- Webbaserad introduktionsutbildning för chefer i äldreomsorgen.
- Introduktion och fortbildning för biståndshandläggare.
- Utbildning om psykisk hälsa.
- Utbildning om våld i nära relationer.
- Utbildning om kost och nutrition.
- Utbildning för förebyggande och rehabiliterande arbetssätt för personal inom hemtjänst och särskilt boende för äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
I samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta för att säkerställa den framtida personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen med särskilt fokus på språkkompetens hos medarbetarna.	2019-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden främjar innovation och digital utveckling

Beskrivning

Äldreförvaltningen fortsätter samarbetet med forsknings- och utvecklingsprojekt tillsammans med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre ska kunna leva ett aktivt och självständigt liv. Införande av Esset, införande av Smarta lås samt möjliggörande av digitala inköp och digital nattillsyn är prioriterade områden och arbetet med detta fortsätter under 2021. Utveckling av teknik och innovationer inom äldreomsorgen förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. För att öka innovationsförmågan och ta tillvara på goda idéer från verksamheterna har förvaltningen ett digitaliseringsråd och det arbetet försätter att utvecklas under året.

Förväntat resultat

- Ökad kvalitet i äldreomsorgen genom ökad digital kunskap och fler innovationer.

Kommentar

Smarta Lås

Äldreförvaltningen leder införandet av Smarta lås och enligt planeringen för 2021 ska cirka 5000 lås installeras. Införandet av Smarta lås förväntas ge positiva effekter för medborgare, medarbetare och verksamheter. Installationen sker geografisk med ett stadsdelsförvaltningsområde i taget. Arbetet leds av projektledare och två delprojektledare samt arbetsledare och tekniker från Stockholms Trygghetsjour. Stockholms Trygghetsjour ansvarar för planering och installation av de nya smarta låsen samt kommer att tillhandahålla support dygnet runt samt även digital tillsyn.

Larmmottagning

Stockholms Trygghetsjour ska under året implementera ett nytt larmmottagningssystem som ska möta upp nutida och framtida krav på välfärdsteknik.

Stockholms Trygghetsjour har det senaste året genomgått en omorganisation för att möta

framtidens krav på teknisk och digital utveckling. Den tekniska utvecklingen innebär att verksamheten behöver vara väl utrustad både vad gäller funktion, kunskap och organisation.

Digitala inköp

Äldreförvaltningen fortsätter arbetet att stödja stadsdelsförvaltningarna i möjliggörandet av digitala inköp av dagligvaror. Detta görs dels genom att erbjuda besök i verksamheterna, dels genom nätverk i staden. Under året kommer en analys av stadsdelsförvaltningarnas behov av en stadsgemensam upphandling att genomföras.

Digital nattillsyn

Äldreförvaltningen kommer tillsammans med en stadsdelsförvaltning att genomföra en pilot gällande digital tillsyn i syfte att inleda ett bredare införande. Syftet med piloten är att utvärdera olika slags digitala stöd och hur dessa kan bidra positivt till den enskildes upplevda trygghet och hur medarbetarna ser på det nya arbetssättet.

Modernisering av sociala system

Stadsledningskontoret driver projektet modernisering av sociala system med syfte att utveckla ett system, Esset, för stadens socialtjänst och överförmyndarnämndens område. Fokus är den verksamhetsutveckling som följer med framtagandet av det nya systemet. Äldreförvaltningen kommer tillsammans med berörda förvaltningar att stödja stadsledningskontoret i den framtida förvaltningen av Esset.

Utveckla användandet av digitalisering, e-tjänster och välfärdsteknik med fokus på stöd och service

Digitala lösningar ska vara stödfunktioner till förändrade arbetssätt och äldreförvaltningen kommer att arbeta för att användandet av digitala stöd inom vård och omsorg ökar. Arbetet sker i samverkan med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Förvaltningen fortsätter arbetet med att stödja utveckling och innovation i verksamheterna genom införande av välfärdsteknik och andra digitala stöd med fokus på stöd och service samt med respekt för den äldres integritet och självbestämmande.

Äldreförvaltningen deltar i arbetet inom Digital Demo Stockholm avseende området Vård och omsorg i hemmet tillsammans med Region Stockholm och andra berörda aktörer.

Verksamhetsnära testmiljöer

Äldreförvaltningen anser att verksamhetsnära testmiljöer är centrala i utvecklingen av stadens äldreomsorg och en central resurs i uppdraget att leda utveckling och innovation i stadens äldreomsorg. Testmiljöer har två syften. Det ena syftet handlar om långsiktig innovation där en väletablerad testmiljö har förmågan att låta innovationer i teknikens framkant möta verksamheten. I sådana möten kan hinder och möjliggörare identifieras och framtida verksamhetsbehov identifieras. Det andra syftet handlar om att stärka innovationsförmågan i fler verksamheter. Genom att använda metoder och förhållningssätt från etablerade testmiljöer sänks tröskeln för fler verksamheter att agera testmiljö.

IBIC – Individens behov i centrum

Som ett led i den kommande verksamhetsutvecklingen av stadens nya verksamhetssystem ”Esset”, kommer äldreförvaltningen under våren 2021 att påbörja en utredning kring ett planerat införande av IBIC i det nya systemet. Utredningen kommer att ske i nära samverkan med socialförvaltningen samt i samarbete med moderniseringsprojektet inom

stadsledningskontoret.

Akademiska noder

Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att utveckla de akademiska noderna och uppmuntra fler stadsdelsförvaltningar att ansluta sig. Samverkan med stadens högskolor kommer att fortsätta i arbetet kring verksamhetsförlagd utbildning samt forskning och andra samarbeten som till exempel det strategiska partnerskapet med Karolinska institutet.

Informationssäkerhet

Information är en av stadens viktigaste resurser. Staden förfogar över stora mängder information som är skapad, lagrad, förvarad och bearbetad genom århundraden. IT har förändrats från att ha varit ett stöd, till att vara en förutsättning för verksamheterna. Korrekt information ska finnas tillgänglig för behöriga när informationen behövs. För att nå målet måste informationen värderas utifrån verksamheternas krav på informationens åtkomstbegränsning, tillgänglighet, riktighet och spårbarhet. Att hålla god ordning på informationen är en förutsättning för allmänhetens rätt till insyn i den kommunala förvaltningen. Alla i förvaltningen ska följa gällande regler avseende informationssäkerhet och verka för en god säkerhetskultur. För att ha nödvändiga kunskaper ska alla medarbetare genomföra de obligatoriska utbildningarna om informationssäkerhet och dataskydd. Därutöver ska en översyn ske av nämndens informationsklassningar och registerförteckningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla i förvaltningen har genomgått stadens obligatoriska e-utbildning om informationssäkerhet och dataskydd	2021-01-01	2021-12-31
Översyn av nämndens informationsklassningar enligt kraven i riktlinjen enligt informationssäkerhet	2021-01-01	2021-12-31
Översyn av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen	2021-01-01	2021-12-31

Nämndmål:

Äldrenämnden genomför upphandlingar av hög kvalitet i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy

Beskrivning

Förvaltningen säkerställer att det finns tillräcklig kompetens för att kunna kravställa och genomföra upphandlingar samt följa upp ingångna avtal.

Förväntat resultat

- Upphandlingar av hög kvalitet genomförs.

Kommentar

Upphandling av enstaka platser och profilboende

Under våren kommer en förnyad central upphandling av enstaka platser för personer över 65 år och äldre i form av profilboende att genomföras. Därutöver ska äldreförvaltningen, i samarbete med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna, under året även undersöka förutsättningarna för att tillskapa fler profilboenden i stadens egen regi.

Upphandling av korttidsvård

För att kunna tillgodose stadens behov av korttidsvård påbörjades under hösten 2020 arbetet med att ta fram ett upphandlingsdokument för upphandling av korttidsvård. Upphandlingen kommer omfatta såväl korttidsvård där den enskilde vistas tillfälligt för en kortare period, som korttidsvård i form av växelvård/avlastning. Upphandlingen kommer att genomföras under våren 2021.

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg som är jämställd och inkluderande**Beskrivning**

Alla ska bli bemötta med respekt och kunskap oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Arbetet för jämställdhet mellan kvinnor och män ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Förväntat resultat

- Ingen ska diskrimineras utifrån könstillhörighet eller annan diskrimineringsgrund.

Kommentar

Den värdegrund och de värdighetsgarantier som kommunfullmäktige beslutat för äldreomsorgen, där jämställdhet är en del, ska prägla verksamhetens arbete så den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet och skapar förutsättningar för en jämställd och inkluderande äldreomsorg.

Tryggheten är en viktig jämställdhets- och jämlikhetsfråga och äldreförvaltningen kommer att göra satsningar för att äldre ska känna sig trygga och verka för att våld och brott mot äldre ska upphöra. De informationsinsatser som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande för alla äldre.

Äldreförvaltningen bidrar även till kommunfullmäktiges mål genom att jämställdhets- och jämlikhetsfrågor uppmärksammas i den uppföljning som görs samt genom att dessa frågor lyfts fram inom ramen för olika utbildningar och föreläsningar riktade till medarbetare.

Andra områden där förvaltningen har ett jämställdhetsperspektiv är anhörigstöd som är viktigt då flertalet av de som utför anhöriginsatser är kvinnor.

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare**Beskrivning**

Äldreförvaltningen ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare. Chefsuppdraget förutsätter handlingskraft och ett närvarande ledarskap som präglas av kommunikation, tillit och mod att hantera osäkerhet och utmanande situationer samt att aktivt leda förändringsarbete i ett öppet och tillåtande arbetsklimat.

Förvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats. Chefer och medarbetare ska, i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund samt stadens personalpolicy, arbeta aktivt för att främja en god arbetsmiljö. Ledarskapet ska uppmuntra nya idéer och lösningar för verksamheten. Medarbetare ska ges möjlighet att ta ett aktivt ansvar för att utveckla verksamheten och möjligheten till inflytande.

För att säkra en god arbetsmiljö ska rutiner för anmälan och utredning av diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier vara väl kända av chefer och medarbetare. Förebyggande och stödjande insatser ska ges när medarbetare utsätts för våld och hot vid myndighetsutövning. Under våren 2021 ska förvaltningens chefer och skyddsombud utbildas i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningens chefer håller en aktiv kontakt vid sjukfrånvaro och följer stadens rehabiliteringsprocess.

Genom kompetensförsörjningsplanen finns en långsiktig planering för att kunna behålla, utveckla och rekrytera rätt kompetens.

Förväntat resultat

- Ökat medarbetarindex (AMI).
- Låg sjukfrånvaro.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra utbildning i systematiska arbetsmiljöarbete för förvaltningens samtliga chefer och skyddsombud	2021-01-01	2021-04-30
Medverka i arbetet att utveckla stadens arbetsgivarvarumärke kopplat till äldreomsorgen via LinkedIn	2021-01-01	2021-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Belopp i mnkr	KF-budget	Omslutnings- ökningar	Justerad budget
Nämnd och förvaltnings- övergripande	14 875	0	14 875
Administrativa avdelningen	9 092	0	9 092
Kommunikation, omvärld och beredskap	3 393	0	3 393
Avdelningen för stadsövergripande äldre frågor:	126 675	0	126 675
<i>Gemensamma kostnader</i>	24 238	0	24 238
<i>Team utbildning</i>	41 275	0	41 275
<i>Team digitalisering</i>	26 554	0	26 554
<i>Team myndighet/planering</i>	26 343	0	26 343
<i>Team uppföljning</i>	8 265	0	8 265
Stockholms Trygghetsjour:	69 165	3 200	72 365
<i>Gemensamma kostnader</i>	23 852	3 200	27 052
<i>Trygghetsjouren</i>	9 480	0	9 480
<i>Tekniker - administration</i>	4 369	0	4 369
<i>Teknikerheten</i>	6 827	0	6 827
<i>Larmcentralen</i>	15 173	0	15 173
<i>Handläggningsenheten</i>	9 465	0	9 465
Summa kostnader	223 200	3 200	226 400
Nämnd och förvaltnings- övergripande	0	0	0
Administrativa avdelningen	0	0	0
Kommunikation, omvärld och beredskap	0	0	0
Avdelningen för stadsövergripande äldre frågor:	0	0	0
<i>Gemensamma kostnader</i>	0	0	0
<i>Team utbildning</i>	0	0	0
<i>Team digitalisering</i>	0	0	0
<i>Team myndighet/planering</i>	0	0	0
<i>Team uppföljning</i>	0	0	0
Stockholms Trygghetsjour:	5 000	3 200	8 200
<i>Gemensamma kostnader</i>	5000	3 200	8 200
<i>Trygghetsjouren</i>	0	0	0
<i>Larmcentralen</i>	0	0	0
<i>Handläggningsenheten</i>	0	0	0
Summa intäkter	5 000	3 200	8 200
Nettokostnader	218 200	0	218 200

Äldrenämndens verksamhet är till största delen anslagsfinansierad. Budgeten för år 2021 uppgår till 218,2 mnkr netto, vilket är en ökning med 23,2 mnkr jämfört med 2020. Budgeten

innehåller en minskning om 2,0 mnkr för en generell effektivisering. Minskningar av nämndens budget har även gjorts för det så kallade digitaliseringspaket, då de 5,0 mnkr som finns i 2020 års budget har minskats med 2,0 mnkr inför 2021. Den del som äldreförvaltningen har fördelat till Tryggt mottagande om 1,5 mnkr är borttagen och från och med 2021 sker fördelning för Tryggt mottagande från kommunstyrelsen. I detta budgetförslag har även beräknade löneökningar om 1,4 mnkr inarbetats.

Budgeten har utökats med följande satsningar och kostnadsökningar om 28,7 mnkr enligt följande:

- Smarta lås - 10,0 mnkr
- Nationella kvalitetsregister - 1,7 mnkr
- Digitala trygghetslarm - 3,3 mnkr
- Förstärkning av HSL-samordning -1,0 mnkr
- Språksatsning - 4,0 mnkr
- Värdig omsorg, digitala hjälpmedel - 1,0 mnkr
- Matlyft - 3,0 mnkr
- Demenskompetens - 3,0 mnkr
- Pilotprojekt daglig verksamhet - 1,0 mnkr
- Samordning, kompetensutveckling specialistsjuksköterska - 0,7 mnkr

Satsningen på införandet av Smarta lås är treårigt. Under startåret 2020 tilldelades äldrenämnden 5,0 mnkr vilket har förstärkts till 15,0 mnkr 2021 för att under 2022, då projektet ska vara slutfört, uppgå till 30,0 mnkr.

Budgeten för de utbildningar som äldreförvaltningen arrangerar uppgår till 10,2 mnkr. Till detta tillkommer de 7,7 mnkr som kommunfullmäktige satsat i budget 2021 för språk, demenskompetens samt samordning av kompetensutvecklingen för specialistsjuksköterskor.

Äldreförvaltningen administrerar bidrag om 12,0 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer liksom ungdomsbesök inom vård- och omsorgsboenden om 9,8 mnkr. Båda dessa belopp är oförändrade i jämförelse med 2020.

Äldreförvaltningen delfinansierar Stiftelsen Äldrecentrums med 6,4 mnkr, SNAC-K med 0,8 mnkr samt Palliativt kunskapscentrum med 1,8 mnkr där förvaltningen också är samarbetspartner. Samverkansavtal finns också med landstingets patientnämnd där äldreförvaltningen bidrar med 0,7 mnkr.

Uppdraget Matlyftet fortsätter 2021 och den totala budgeten, inklusive budgetförstärkningen om 3,0 mnkr, är 8,0 mnkr.

Kostnaderna för avskrivningar av digitala trygghetslarm beräknas till 4,8 mnkr under 2021. Inköpen av digitala larm för utbyte av analoga dito inleddes 2015.

Investeringar

Investeringsplan 2021	VP 2021	Förväntad budgetjustering	Totalt, mnkr
Inventarier och maskiner	0,2	0	0,2
Digitala larm	3,5	0	3,5
Summa	3,7	0	3,7

I budgeten för 2021 har Äldreförvaltningen tilldelats en budget på 3,7 mnkr, varav 3,5 mnkr avser investeringar i digitala trygghetslarm. Behovet av larm har i jämförelse med tidigare år nu planat ut. Inköpen avser i huvudsak larm för nyinstallation och utbyte av trasiga eller oanvändbara larm. I de servicehus inom staden där Stockholms trygghetsjour svarar för larmmottagningen görs också utbyten av larm vartefter behov uppstår.

Under 2021 kommer en upphandling av larmmottagningssystem påbörjas. Denna kostnad påverkar driftsbudgeten. Det kan dock medföra att servrar till larmmottagningssystemet behöver upphandlas. Behovet av en investeringsbudget för detta är i skrivande stund inte klarlagt. Ansökan om medel för denna investering planeras därför till tertialrapport 1.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Rubrik tas bort

Resultatenheter

Rubrik tas bort

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Rubrik tas bort

Budgetjusteringar

Inga budgetjusteringar föreslås i denna verksamhetsplan

Omslutningsförändringar

Äldreförvaltningen redovisar förväntade ökade kostnader och intäkter om 3,2 mnkr avseende arbetsledning för andra kommuner samt larmmottagning på servicehus.

Medel för lokaländamål

Rubrik tas bort

Övriga ekonomiska redovisningar

Ta bort rubrik

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Stockholm både påverkas av och påverkar utvecklingen i omvärlden. FN:s globala hållbarhetsmål ”Agenda 2030” och lärande för hållbar utveckling ska vara en självklar del i äldreomsorgens verksamheter. Stockholm ska vara en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar stad. Genom att agera lokalt tar staden ansvar för och bidrar till att förbättra förutsättningarna för en global hållbar utveckling.

Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är en viktig utgångspunkt för äldrenämndens prioriteringar. Äldrenämnden bidrar i de delar som är relevanta för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Genom stadens värdegrund för äldreomsorgen, som är en del av stadens strategi för att skapa förutsättningar och möjligheter inom äldreomsorgen, betonas självbestämmande, individualisering och valfrihet samt att äldre får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande, trygghet och meningsfullhet.

Äldrenämndens ansvar inom mål Ingen hunger

Äldrenämnden är målsansvarig för ett av de globala målen i Agenda 2030, Ingen hunger (mål 2). Målansvaret delas med utbildningsnämnden. Under 2019 gjordes en målanalys i syfte att identifiera utmaningar och utvecklingsområden samt redovisa kopplingar till relevanta styrdokument. Målanalysen visade att Stockholm står inför flera stora utmaningar i relation till Agenda 2030. Inom äldreomsorgen handlar det främst om riskfaktorer som undernäring, ofrivillig ensamhet som leder till depression och därmed minskad aptit, ohälsosamma matvanor och otillräcklig fysisk aktivitet som kan leda till ohälsa och för tidig död.

Äldrenämndens verksamhetsplan för 2021 har ett starkt fokus på en rad åtgärder relaterat till dessa utmaningar och fokusområden för 2021. Arbetet kring mat och måltider utgår från att förebygga undernäring, öka social samvaro vid måltider och fortsätta sprida och implementera mat- och måltidspolicyn samt arbeta med stadens matstrategi som syftar till god, hälsosam och klimatsmart mat. I spåren av Covid-19 pandemin har det blivit allt tydligare att arbeta aktivt med äldres hälsa och därför kommer arbetet med att sprida e-tjänsten Hållbar hälsa att fortsätta och intensifieras. Vidare kommer förvaltningen att arbeta aktivt för att mat och måltider som serveras inom äldreomsorgen lever upp till ställda krav men även blir en lustfylld och meningsfull stund i vardagen. Arbetet med mål 2 – Ingen hunger tenderar även att påverka arbete inom ramen för mål 3 – God hälsa och välbefinnande.

I arbetet med de globala målen i Agenda 2030 är samverkan med fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar av central betydelse.

Hållbarhet inom Agenda 2030

Äldreförvaltningen har endast ett utpekad målsvar och det gäller för målet ”Ingen hunger”. Men förvaltningen arbetar även för att nå måluppfyllelse inom de mål som är kopplade till hållbarhet, ”Hållbar energi för alla”, ”Hållbar industri, innovationer och infrastruktur”, ”Hållbara städer och samhällen” samt ”Hållbar konsumtion och produktion”. Det sker bland

annat genom att äldreförvaltningen använder endast elbilar, följer stadens mål och riktlinjer inom miljöområdet samt att det innovationsarbete inom välfärdsteknik som förvaltningen bedriver strävar mot ett mer hållbart samhälle.

Jämställdhet

Numera redovisas all statistik om äldreomsorgen uppdelat på kön, liksom de brukarundersökningar som genomförs årligen. Detta ger goda möjligheter till att skillnader mellan könen upptäcks och att arbete kan påbörjas för att utröna vad dessa skillnader beror på och vad som behöver åtgärdas.

Äldreförvaltningens inspektörer har ett jämställdhetsperspektiv i de inspektioner som genomförs i äldreomsorgens verksamheter. Detta kan exempelvis göras i samtal med de äldre eller med ledning och medarbetare inom verksamheterna. Även förvaltningens kvalitetsobservatörer ska kunna beakta hur jämställdheten vid besök hos utförarenheter.

Informationsinsatserna som tas fram av förvaltningen ska vara inkluderande och icke-stereotypa ur ett jämställdhetsperspektiv. Jämställd omsorg lyfts fram genom undervisning på grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för större målgrupper av medarbetare. I introduktionen för nyanställda biståndshandläggare och introduktionen för vikarierande biståndshandläggare ingår information om värdegrunden samt om jämställdhet och jämlikhet. Arbetet med våld i nära relationer har dessutom utgångspunkten i jämställdhet och lika behandling.

Utvecklingsarbete i ytterstaden

Äldreförvaltningens arbete utgår i regel från äldreomsorgen som helhet, inte utifrån från vissa stadsdelsförvaltningar. Därför har äldreförvaltningen inte specifikt ägnat sig åt något lokalt utvecklingsarbete i ytterstaden.

Systematiskt kvalitetsarbete

Äldreförvaltningen ansvarar i samverkan med stadsdelsförvaltningarna för att utveckla och följa upp äldreomsorgen inom staden för en likvärdig och rättssäker äldreomsorg av god kvalitet. Detta innebär att förvaltningens kärnuppdrag är att ge stöd till stadsdelsförvaltningar och verksamheter i arbetet med att leverera en trygg och säker vård och omsorg av god kvalitet. Förvaltningens systematiska kvalitetsarbete inriktas på att ständigt förbättra rutiner och arbetssätt så att satsningar och utvecklingsarbete får den effekt som eftersträvas.

För att ta fram prioriterade utvecklingsområden inom äldreomsorgen i stort aggregeras, utvärderas och analyseras olika uppföljningsresultat. I dessa analyser har det bland annat framkommit att ett närvarande och delaktigt ledarskap samt en bra arbetsmiljö har bäring på den kvalitet som levereras. Särskilda satsningar för att utveckla dessa områden kommer därför att genomföras under året.

För att veta att förvaltningens utvecklingsarbete fokuserar på rätt saker och att det sker på rätt sätt utvärderas olika satsningar som äldreförvaltningen ansvarar för. Denna kunskap används sedan i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Förvaltningen har en ledande roll i arbetet med innovation och digitalisering inom stadens äldreomsorg. Inom dessa områden finns goda möjligheter för ökad resurseffektivitet samtidigt som det möjliggör ökad självständighet och trygghet för den enskilde. För att stärka

nytänkande och innovation i verksamheterna avser förvaltningen att utveckla metoder för dialog om detta med verksamheterna. För att stärka innovationskapaciteten i verksamheten krävs en verksamhetsnära dialog i syfte att generera idéer och behov av framtida innovationer vilka ska vara kopplade till forskning och evidensbaserade metoder. Äldreförvaltningens digitaliseringsuppdrag skapar goda förutsättningar för denna typ av verksamhetsnära dialog.

Övrigt

Äldreförvaltningen har under 2021 inte någon upphandling över 1 miljon kronor som bör tas upp i bilagan "Plan för upphandling". Dock har förvaltningen ett antal upphandlingar enligt LOV, bland annat för hemtjänst. Men dessa upphandlingar har inte ett värde utan ett antal utförare som godkänns vid varje upphandling. Med anledning av detta har inte äldreförvaltningen någon bilaga för upphandling i denna verksamhetsplan.